

ที่ สศ ๐๐๐๑/๒๕๑๖

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๒ และ ๓ กทม. ๑๐๒๑๕

๗๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการรับมือเศรษฐกิจไทยจากสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการรับมือเศรษฐกิจไทยจากสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง ได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง แนวทางการรับมือ เศรษฐกิจไทยจากสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป ในลักษณะการสัมมนากลุ่มเฉพาะ เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึก และระดมความเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้พิจารณาผลการดำเนินงานของคณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง ในประเด็นดังกล่าว มีมติเห็นชอบเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง “แนวทางการรับมือเศรษฐกิจไทยจากสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป” ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญของความเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ดูแลสภาพคล่องและสนับสนุนการประกันส่งออก ให้กลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ
๒. ดูแลเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทยรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ ๓.๐ หรือต่ำกว่านี้ไปจนถึงสิ้นปี รวมทั้งสนับสนุนให้ใช้เงินสกุลต่างประเทศในการชำระค่าระวางเรือ (Freight Charge)
๓. ให้นำหน่วยงานราชการปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเข้า-ส่งออก
๔. ให้กรมสรรพากรพิจารณาในการคืนภาษี มูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีนำเข้าเพื่อการส่งออกให้รวดเร็ว
๕. ส่งเสริมการส่งออกกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้มีระบบสินเชื่อให้กับคู่ค้า รวมทั้งสนับสนุนและแก้ไขอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้สินค้าเข้า-ออกชายแดน
๖. ส่งเสริมการส่งออกทดแทนตลาดหลัก

/๗. ส่งเสริม...

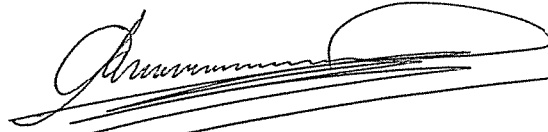
๗. ส่งเสริมให้มีการจัดหาวัตถุดิบซึ่งขาดแคลนเพื่อผลิตและส่งออก (Global Sourcing)
๘. ให้มีการเจรจาขอสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GPS) กลับคืนมา
๙. เร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานเข้มข้นในภาคอุตสาหกรรม และควรมีมาตรการ
เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นระบบ

๑๐. ส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน

๑๑. กำหนดเป้าหมายการส่งออกให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอได้โปรดแจ้งให้
สภาที่ปรึกษาฯ ได้ทราบในโอกาสแรกด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโอกาส เตพละกุล)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวิชาการ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๒๙๙

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๗๑๖ - ๗

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง แนวทางการรับมือเศรษฐกิจไทยจากสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป

๑. ความเป็นมา

เศรษฐกิจถดถอยของยุโรปกลายเป็นปัญหาความเสี่ยงของโลก

ความเสี่ยงอันดับต้นๆ ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จะอยู่ที่ความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกอันเกิดจากปัญหาวิกฤตหนี้สาธารณะของหลายประเทศในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปหรือยูโรโซน ๑๕ ประเทศ ที่ลุกลามกลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจและความไม่น่าเชื่อถือของสถาบันการเงิน ซึ่งก็ไม่ได้บั่นทอนเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกยูโรโซน แต่มีผลกระทบไปยังประเทศต่างๆ ซึ่งมีเศรษฐกิจเชื่อมโยงต่อกัน รวมทั้งอาเซียนและประเทศไทย ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป หรือยูโรโซน (อียู) เริ่มบ่มเพาะมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จากการที่ประเทศกรีซ ไอร์แลนด์ และโปรตุเกส มีหนี้สาธารณะสูง และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระคืนหนี้ได้ตามกำหนดเวลา จนกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (The International Monetary Fund: IMF) และรัฐบาลกลางของสหภาพยุโรปได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินมากกว่า ๒.๗ – ๓ แสนล้านยูโร แต่สถานการณ์วิกฤตหนี้ยุโรปกลับมีท่าทีที่รุนแรงมากขึ้น และมีแนวโน้มที่ประเทศกรีซ ซึ่งเป็นลูกหนี้รายใหญ่ของอียู จะไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของ IMF จนไปสู่การที่รัฐบาลต้องลาออก และมีการเลือกตั้งใหม่อีกครั้งช่วงกลางเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งจนถึงขณะนี้สถานการณ์ของสถาบันการเงินและความน่าเชื่อถือของระบบการคลังของประเทศกรีซยังอยู่ในระดับวิกฤติ อาจจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาและอาจถูกขอให้ออกไปจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป ขณะเดียวกันสมาชิกของสหภาพยุโรปหลายประเทศซึ่งเศรษฐกิจมีการเชื่อมโยงกัน ก็เริ่มส่อเค้าของปัญหาวิกฤตทางการเงิน เช่น ประเทศไอร์แลนด์ ได้ขอความช่วยเหลือจากกองทุนรักษาเสถียรภาพการเงินยุโรป (European Financial Stability Facility: EFSF) รวมทั้งประเทศสเปนและประเทศอิตาลี ก็ขอความช่วยเหลือทางการเงินจำนวนมากเช่นกัน

วิกฤตของสหภาพยุโรปคงยืดเยื้อ เห็นได้จากการที่สถาบันการจัดอันดับชั้นนำ เช่น มูดี้ส์ (Moody's Investor Service) ปรับลดระดับความน่าเชื่อถือทางการเงินของประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน เนเธอร์แลนด์ รวมทั้งประเทศอังกฤษ แสดงว่าวิกฤตของสหภาพยุโรปจะต้องใช้เวลาอย่างน้อยอีก ๒ ปี จึงจะเห็นทางออกที่เป็นรูปธรรม ซึ่งแน่นอนว่าจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งเศรษฐกิจได้ชะลอตัวมาก่อนหน้านี้ และมีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อประเทศคู่ค้าส่งออกหลักของไทย โดยเฉพาะประเทศจีนและประเทศในกลุ่มอาเซียน

คณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เล็งเห็นถึงความสำคัญเนื่องจากเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นพันธกิจของสภาที่ปรึกษาฯ จึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. วิธีการศึกษาและการดำเนินงาน

๒.๑ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและข้อมูลจากสื่อมวลชน

๒.๒ การจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ การประชุมคณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง เพื่อสรุปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปประเด็นถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีต่อประเทศไทย

๓. สารสำคัญของเรื่องและข้อวิเคราะห์

๓.๑ เศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงและเปราะบางจากวิกฤตอียู

ภายใต้วิกฤตทางการเงินไปสู่การถดถอยทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งได้กระทบกลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจโลก ซึ่งธนาคารโลกคาดว่าเศรษฐกิจโลกปีนี้จะขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๒.๕ ปัจจัยสำคัญมาจากผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา เศรษฐกิจฟื้นตัวไม่ดีขึ้น การว่างงานยังอยู่ระดับสูง การขยายตัวครึ่งปีหลังอาจโตต่ำกว่าร้อยละ ๒.๐ และรัฐบาลหมดเครื่องมือที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจ ขณะที่เศรษฐกิจไตรมาส ๒ ของประเทศจีน ขยายตัวในอัตราที่น่าวิตก เพียงร้อยละ ๗.๖ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเวิน เจียเป่า ออกมายอมรับ “จีนกำลังเผชิญเศรษฐกิจขาลงที่รุนแรง” ซึ่งจีนคงไม่กล้านำเม็ดเงินออกมากกระตุ้นเศรษฐกิจเหมือนครั้งที่ผ่านมา เพราะเกรงจะเกิดฟองสบู่แตกในภาคอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ เขตปกครองพิเศษฮ่องกงซึ่งเศรษฐกิจเชื่อมกับจีนโดยตรง พบว่า ธนาคารของอียูปล่อยสินเชื่อให้ตลาดการเงินฮ่องกง อัตราร้อยละ ๑๕๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (ฮ่องกง) ทำให้สถาบันการเงินของฮ่องกงอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนัก และภาคการส่งออกก็พึ่งพิงตลาดอียูสูง ในระดับใกล้เคียงกับจีนที่ประมาณร้อยละ ๑๘ สำหรับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย เศรษฐกิจก็ล้วนอยู่ในช่วงขาลงทั้งสิ้น เช่น ประเทศอินเดีย สิงคโปร์ เวียดนาม และญี่ปุ่น เป็นต้น

นอกจากนี้ สัญญาณทางลบต่อเศรษฐกิจโลก ยังเห็นได้จากการที่ประเทศซึ่งมีเศรษฐกิจแข็งแกร่งของอียู เริ่มได้รับผลกระทบ เช่น ประเทศอังกฤษ การขยายตัวเศรษฐกิจในไตรมาส ๒ ติดลบร้อยละ ๐.๗ แต่มหกรรมกีฬาโอลิมปิกคงช่วยได้บ้าง ขณะที่ประเทศเยอรมันและฝรั่งเศสก็ยังคง “มู้ดดี อินเวสเมนต์” ปรับลดความน่าเชื่อถือธนาคารไปถึง ๑๗ แห่ง และประเทศลักเซมเบิร์ก และเนเธอร์แลนด์ ก็มีโอกาสดูลดความน่าเชื่อถือทางการเงินเช่นกัน และที่สำคัญ ประเทศสเปน เห็นได้ชัดเจนแล้วว่าได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูประเทศ โดยได้ตกลงกู้เงินกับกองทุนไถ่ถอนตราสารหนี้อียู จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านยูโร เพื่อเพิ่มทุนให้กับธนาคารพาณิชย์ และเดือนตุลาคมประเทศสเปนมีพันธบัตรที่จะครบเวลาชำระคืนจำนวน ๒๐,๐๐๐ ล้านยูโร ขณะที่ประเทศอิตาลีและไซปรัส ก็มีหนี้จำนวนมากอยู่ก่อนหน้านี้ สำหรับประเทศกรีซ คาดการณ์ว่าโอกาสที่จะออกจากสมาชิกยูโรโซน (๑๗ ประเทศ) ในปลายปีหน้ามีความเป็นไปได้สูง

อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่าธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Federal Reserve System: FED) จะนำมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ด้วยการผ่อนคลายเชิงปริมาณทางการเงินหรือ QE-3 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศซึ่งอยู่ในช่วงตกต่ำ อันเกิดจากการชะลอตัวของผู้บริโภคชาวอเมริกัน ขณะที่ทางสหภาพยุโรปและธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank: ECB) ยังถกเถียงหาข้อสรุปมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งยังไม่เป็นที่ตกลงกันในหมู่ประเทศสมาชิกว่า จะเข้าไปแก้ไขปัญหาในสถาบันการเงินและหนี้สาธารณะของประเทศ

สมาชิกที่มีปัญหาได้อย่างไร ทั้งหมดที่กล่าว ล้วนเป็นการตอกย้ำว่าวิกฤตการเงินของอียูและวิกฤตเศรษฐกิจโลก คงยากที่จะแก้ไข และมีโอกาสที่จะลุกลามไปยังประเทศอื่นๆ ซึ่งมีเศรษฐกิจและธุรกรรมการเงินเชื่อมโยงกันใน ระดับสูง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ฮองกง จีน และสิงคโปร์ ซึ่งธนาคารในยุโรปปล่อยกู้สูงถึงร้อยละ ๗๐ ของ GDP ประเทศเหล่านี้จึงอาจได้รับผลกระทบจากกรณีเงินไหลกลับหรือเงินยูโรมีความผันผวน ขณะเดียวกัน วิกฤต เศรษฐกิจอียู ไม่เพียงกระทบต่อประเทศไทยเท่านั้น แต่มีผลต่อประเทศต่างๆ เป็นวงกว้าง เช่น การส่งออกของ อินโดนีเซีย เดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ตดลบถึงร้อยละ ๑๖.๔ ประเทศเกาหลีส่งออกติดลบร้อยละ ๘.๘ ดังนั้นรัฐบาล และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงไม่ควรประเมิณผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยให้เป็นทางบวกที่เกินจริง เพราะมีแรงกดดันทางลบอีกมาก ซึ่งจะฉุดเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าส่งออกของไทยให้ตกต่ำลงไปอีก ซึ่งแน่นอน ว่าย่อมส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจและการส่งออกของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๓.๒ การส่งออกของไทยครึ่งปีแรกได้รับผลกระทบจากการหดตัวของเศรษฐกิจโลก

การส่งออกของประเทศไทยไปสหภาพยุโรปหรืออียู(๑๕) เดือนมิถุนายน ขยายตัวติดลบในระดับสูง ถึงร้อยละ ๑๖.๑ เทียบกับเดือนพฤษภาคมที่เป็นบวก ร้อยละ ๖.๘ ซึ่งโดยข้อเท็จจริง เศรษฐกิจโลกเชื่อมโยงต่อกัน เพราะประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และอาเซียน ต่างเป็นคู่ค้าของอียู และต่างเป็นคู่ค้าต่อกัน ทำให้ผลกระทบ ของอียูส่งผลต่อเศรษฐกิจ สถาบันการเงิน และกำลังซื้อของประเทศเหล่านั้น ซึ่งเป็นคู่ค้าของไทย จากตัวเลข การส่งออกเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา คู่ค้าสำคัญของไทย มีตัวเลขลดน้อยถอยลงมาก ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ตัวเลขขยายตัวร้อยละ ๕.๐ เทียบกับเดือนพฤษภาคมร้อยละ ๑๐.๙ ญี่ปุ่นขยายตัวร้อยละ ๐.๕ เทียบกับเดือน พฤษภาคมขยายตัวร้อยละ ๕.๐ ขณะที่การส่งออกไปประเทศจีน ขยายตัวลดลงเหลือร้อยละ ๕.๐ เทียบกับเดือน พฤษภาคมขยายตัวร้อยละ ๒๒.๓ ฮองกงติดลบร้อยละ ๒๕.๗ และอาเซียน (๙) ขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๓.๕ เทียบกับเดือนพฤษภาคม ขยายตัวได้ร้อยละ ๑๓.๔ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ไม่ดีต่อการส่งออกของไทยในช่วงครึ่งปีหลัง เพราะนโยบายรัฐบาลที่จะขยายไปตลาดรอง เพื่อทดแทนตลาดหลัก ส่วนใหญ่ตัวเลขก็ติดลบเช่นกัน เช่น เกาหลี ติดลบร้อยละ ๑๘.๕ ไต้หวันติดลบร้อยละ ๔.๗ อินเดียติดลบร้อยละ ๑๐.๙ กลุ่มแอฟริกาติดลบร้อยละ ๑๕.๘ กลุ่มตะวันออกกลางติดลบร้อยละ ๑.๘ และกลุ่มสหภาพโซเวียตเดิม (Commonwealth of Independent States: CIS) ติดลบร้อยละ ๓๕.๗ เป็นต้น

การที่คู่ค้าหลักไทยล้วนมีปัญหาลดลงของอุปสงค์ ส่งผลต่อตัวเลขการส่งออกของไทยในเดือน มิถุนายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ตามเป้าหมาย กล่าวคือส่งออกได้เพียง ๑๙,๗๗๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวติดลบร้อยละ ๔.๒ ซึ่งมูลค่าต่ำกว่าเดือนพฤษภาคม ส่งผลให้มูลค่าส่งออกครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีมูลค่า ๑๑๒,๒๖๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้การขยายตัวถดถอย ติดลบร้อยละ ๒.๐ โดยสินค้าอุตสาหกรรมที่เติบโตได้ดี เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ ขยายตัวร้อยละ ๒๑.๓ อัญมณีและเครื่องประดับขยายตัวได้ดี ร้อยละ ๒๗.๒ ซึ่งก่อนหน้านี้ติดลบมาโดยตลอด และสินค้าอาหารสัตว์ ขยายตัวเชิงมูลค่าร้อยละ ๑๘.๕ ขณะที่สินค้าที่เคยขยายตัว ได้ดีก่อนหน้านี้ กลับขยายตัวน้อยลงอย่างมาก เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวเพียงร้อยละ ๒.๒ (เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม ขยายตัวได้ร้อยละ ๑๐.๙) และสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าขยายตัวได้เพียงที่ร้อยละ ๑.๑ ขณะที่ในเดือนพฤษภาคม ขยายตัวได้ร้อยละ ๑๑.๘ นอกจากนั้น ล้วนขยายตัวติดลบ เช่น ผลิตภัณฑ์ยางติดลบ

ร้อยละ ๐.๔ สิ่งพิมพ์และกระดาษ ดิตลบร้อยละ ๗๓.๒ ขณะที่สินค้าเกษตรที่สำคัญดิตลบอย่างรุนแรง เช่น ข้าวเจ้าดิตลบร้อยละ ๔๙.๒ เทียบกับเดือนพฤษภาคม ดิตลบร้อยละ ๒๙.๐ และยางพาราดิตลบร้อยละ ๓๑.๔ เทียบกับเดือนพฤษภาคมที่ดิตลบร้อยละ ๒๗.๕ น้ำตาลทรายดิตลบร้อยละ ๒๓.๙ แต่มีน้ําสําปะหลังขยายตัวได้ ร้อยละ ๑๔.๙ ไก่สดและแปรรูปขยายตัวได้ร้อยละ ๕.๘ เป็นต้น

๓.๓ วิเคราะห์การส่งออกของไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๕

จากสถานการณ์ส่งออกภายใต้การถดถอยของตลาดคู่ค้า ทำให้คาดการณ์ว่าการส่งออกไทยในช่วงครึ่งปีหลังคงขยายตัวได้ไม่มากนัก ภายใต้สมมติฐาน หากไตรมาส ๓ ซึ่งเป็นช่วงโรงงานซึ่งถูกน้ำท่วมได้เดินเครื่องจักรเต็มที่แล้ว และตลาดอาจกลับมาขยายตัวได้ จากมาตรการของรัฐบาล (โดยประเมินในทางบวกว่ามูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากตัวเลขเดือนมิถุนายน) ทำให้การขยายตัวส่งออกเชิงมูลค่าไตรมาส ๓ อาจขยายตัวได้ร้อยละ ๐.๖๑ ส่งผลให้การส่งออกในช่วง ๙ เดือน คือ เดือนมกราคม-กันยายน ขยายตัวดิตลบร้อยละ ๑.๔๘ สำหรับในไตรมาส ๔ ได้ใช้สมมติฐานว่า ตลาด (อาจจะ) ปรับตัวในทางบวกที่ดีกว่าไตรมาส ๓ กอปรกับเทียบกับฐานส่งออกในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีตัวเลขที่ต่ำจากกรณีน้ำท่วม ทำให้การส่งออกไตรมาส ๔ อาจขยายตัวได้ร้อยละ ๓๑.๕๐ หากใช้ตัวเลขสมมติฐานดังกล่าว ตัวเลขส่งออกทั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จะมีมูลค่า ๒๔๑,๘๒๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๕.๗๐ แต่หากจะใช้สมมติฐานในทางบวกแบบที่สุด การส่งออกของไทยทั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อาจสามารถขยายตัวได้ที่ร้อยละ ๗.๐ - ๗.๕ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินการส่งออกของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม ได้ปรับตัวเลขการส่งออกของไทยจะขยายตัวในเชิงมูลค่าลดลงเหลือร้อยละ ๗.๓ และเชิงปริมาณเหลือร้อยละ ๖.๘ จากเดิมซึ่งประเมินไว้ที่ร้อยละ ๑๑.๘ อย่างไรก็ตาม ได้มีการปรับลดเป้าการส่งออกจากเดิมคาดการณ์ว่าจะขยายตัวได้ร้อยละ ๑๕ โดยปรับลดลงเหลือร้อยละ ๙ ขณะที่ภาคเอกชนเองก็ออกมากล่าวถึงการส่งออกคงชะลอตัวไปจนถึงปีหน้าเป็นอย่างน้อย

ประมาณการส่งออกครึ่งปีหลัง พ.ศ. ๒๕๕๕

เดือน	ส่งออกขยายตัว	ส่งออกเฉลี่ย (%)	มูลค่า ล้านเหรียญสหรัฐ (USD)
มกราคม - มิถุนายน	- ๒.๐%	- ๒.๐%	๑๑๒,๒๖๔
กรกฎาคม	- ๐.๕๖%	- ๐.๖๑%	๖๔,๒๐๐
สิงหาคม	๐.๗๗%		
กันยายน	๐.๕๐%		
ตุลาคม	๒๗.๘%	๓๑.๕๐%	๖๕,๓๖๐
พฤศจิกายน	๔๑.๘๒%		
ธันวาคม	๒๕.๗๖%		
ส่งออกขยายตัว		๕.๗๐%	๒๔๑,๘๒๔

ที่มา : ธนิต โสรรัตน์ (ส.อ.ท.)

๓.๔ ความเสี่ยงเศรษฐกิจของไทยในครึ่งปีหลัง

ในภาพรวมเชิงมหภาค สถานะเศรษฐกิจไทยยังมีความแข็งแกร่ง เพราะภาคการเงินไม่ได้รับผลกระทบจากการปล่อยกู้ของธนาคารของยูโร ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕.๐ อีกทั้ง สภาพคล่องในระบบสูงถึง ๓.๓ ล้านล้านบาท เอ็นพีแอลประมาณร้อยละ ๒.๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัย และเงินทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงที่ ๑๗๔,๗๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕) อย่างไรก็ตาม ภาคเศรษฐกิจหรือเศรษฐกิจภาคเอกชน ส่วนใหญ่อาจไม่ได้ดูดีเช่นนั้น เพราะการส่งออกของประเทศคู่ค้าอยู่ใน GDP ร้อยละ ๗๐ ของ GDP และกว่าร้อยละ ๗๐ อยู่ในภาค SMEs ซึ่งการที่การส่งออกซึ่งคาดว่าจะ ทั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๕ การส่งออกจากการประเมินของภาคอุตสาหกรรม อาจขยายตัวเชิงมูลค่าได้เพียงร้อยละ ๕.๗๐ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๔๑,๘๒๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือหากจะขยายตัวได้เต็มที่โดยใช้ปัจจัยบวกสูงสุด อาจขยายตัวได้ประมาณร้อยละ ๖.๐ - ๖.๕ สอดคล้องกับตัวเลขคาดการณ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่คาดการณ์ว่าการส่งออกน่าจะขยายตัวได้ร้อยละ ๕.๘ ปัจจัยความเสี่ยงเศรษฐกิจไทยในครึ่งปีหลังประกอบด้วย

๑) ปัญหาสภาพคล่องของธุรกิจส่งออก โดยเฉพาะผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ซึ่งใช้แรงงานเข้มข้น ซึ่งนอกจากผลกระทบจากต้นทุนค่าแรงที่สูงขึ้นแล้ว ในด้านทั้งเชิงราคาและเชิงปริมาณก็ลดลง ส่งผลต่อบางธุรกิจอาจทำกำไรไม่ได้ ส่งผลต่อสภาพคล่อง

๒) การส่งออกจะขยายตัวลดลง กระบวนการผลิต ประเทศคู่ค้าเริ่มใช้วิธีการรัดเข็มขัด ขณะที่อุปสงค์ลดลง แต่การแข่งขันยังสูง ทำให้ตัวเลขการผลิตลดลง ในบางตลาดและบางอุตสาหกรรมจะได้รับผลกระทบ สะท้อนจากตัวเลขผลผลิตอุตสาหกรรม (สศค.) เดือนมิถุนายนติดลบถึงร้อยละ ๙.๕ และกำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนมิถุนายนอยู่ที่ร้อยละ ๗๒.๔ ลดจากเดือนพฤษภาคมที่ระดับร้อยละ ๗๔.๓ และบางสำนักแจ้งว่า ส่งออกในไตรมาส ๓ อาจติดลบสูงถึง ร้อยละ ๒.๗ (ทางผู้วิเคราะห์ยังเห็นว่าการส่งออกไตรมาส ๓ อาจติดลบเพียงร้อยละ ๐.๖๑)

๓) ปัญหาผู้นำเข้าไม่สามารถเปิด L/C (Letter of Credit) ความต้องการตลาดยังคงมีอยู่ในบางอุตสาหกรรมที่ไม่ใช้สินค้าฟุ่มเฟือย แต่ผู้นำเข้าทั้งในยุโรปและในฮ่องกง หรือประเทศอื่น ซึ่งสถาบันการเงินกำลังรัดเข็มขัด และระงับการปล่อยสินเชื่อ เพราะเกรงปัญหาหนี้เสีย (Non Performing Loan : NPL) ทำให้การเปิด L/C โดยไม่มีหลักประกันเพียงพอ อาจทำได้ลำบาก

๔) สต็อกสินค้ามีแนวโน้มมากขึ้น พบว่าในบางอุตสาหกรรมและผู้ส่งออก ซึ่งมีการทุนหรือสต็อกวัตถุดิบไว้ก่อนหน้านี้ และหรือมีการผลิตสินค้าเพื่อรอคำสั่งซื้อ ประกอบกับลูกค้ายังไม่มีการเปิดคำสั่งซื้อและหรือ L/C หรือยกเลิกออร์เดอร์ ทำให้สต็อกสินค้าสูง สะท้อนจากตัวเลขการเก็บสต็อกตามคลังสินค้าสาธารณะต่างๆ ในช่วงนี้ พื้นที่ค่อนข้างเต็ม

๕) การถูกตัดสิทธิประโยชน์ทางภาษี (Generalized System of Preferences: GSP) ยังส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน สหภาพยุโรปได้ประกาศในการตัดสิทธิประโยชน์ทางภาษีกับประเทศไทย เนื่องจากรายได้ต่อประชากรของไทยอยู่ที่ระดับ ๓,๙๐๐ เหรียญสหรัฐต่อคน ซึ่งอยู่ถือว่าประเทศไทยไม่ใช่ประเทศยากจน และสินค้าไทยบางรายการ มีส่วนแบ่งตลาดเกินร้อยละ ๑๗.๕ (การนำเข้ารวม ย้อนหลังไป ๓ ปี) การถูกตัด

GSP ทำให้สินค้าหลายรายการมีต้นทุนนำเข้าสูงกว่าคู่แข่ง เช่น กุ้งแช่แข็ง สับปะรดบรรจุกระป๋อง รองเท้า ยานยนต์ขนส่ง อัญมณี เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ

๓.๕ ทิศทางเศรษฐกิจไทยภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจสหภาพยุโรป

การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ปัจจัยหลักจะมาจากสภาวะผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยมีปัญหาการถดถอยทางเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป ซึ่งมีความผันผวน กับเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย โดยเฉพาะจีน ซึ่งมีการดัดแผนการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ ซึ่งจะต้องติดตามใกล้ชิด โดยเฉพาะปลายไตรมาส ๒ ต่อไตรมาส ๓ ว่าเหตุการณ์ในยุโรป ทั้งประเทศกรีซ อิตาลี สเปน จะออกมาในทางใด มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยมากน้อยเพียงใด ผลกระทบที่เห็นได้ชัดเจนในขณะนี้ก็คือ มีกระแสเงินไหลออกจากภาคตลาดทุน ในช่วง ๑ เดือนที่ผ่านมา ประมาณร้อยละ ๘ และตลาดอนุพันธ์ประมาณร้อยละ ๑.๘ เพื่อเคลื่อนย้ายไปที่ปลอดภัย ส่งผลให้เงินบาทของไทยในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา มีการอ่อนค่าไปมากกว่าร้อยละ ๔.๐ - ๔.๕ ซึ่งก็สอดคล้องไปกับภูมิภาค ส่งผลต่อการนำเข้า ซึ่งจะต้องมีต้นทุนการนำเข้าวัตถุดิบและน้ำมันที่สูงขึ้น แต่ก็เป็นโชคดีที่ระดับราคาน้ำมันโลกมีราคาต่ำลง ซึ่งต่ำสุดในรอบ ๑ ปี ทำให้ผลกระทบจากเงินบาทอ่อนค่า ไม่มีผลกระทบต่อภาคการนำเข้ามากนัก

ทั้งนี้โดยภาพรวมพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศไทยยังอยู่ในสภาพที่ดี จากการที่สถาบันการเงินของไทยยังอยู่ในสถานะแข็งแกร่ง โดยทุนสำรองระหว่างประเทศยังอยู่ในอัตราที่สูง จำนวน ๑๗๔.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕) หนี้สาธารณะของประเทศไม่สูง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ของ GDP อัตราดอกเบี้ยนโยบายและเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับที่รับมือกับได้ดี ซึ่งข้อกังวลคือการก่อหนี้และการใช้เงินของรัฐบาลในช่วงนี้ เช่น โครงการกู้เงิน ๒.๒๗ ล้านล้านบาท เพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการใช้จ่ายตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจซึ่งผลตอบแทนและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจยังไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีมาตรการในการเฝ้ามองปัญหาวิกฤตหนี้สาธารณะของยุโรป โดยมีการตั้ง “คณะอนุกรรมการเสถียรภาพระบบการเงิน” เพื่อติดตามสถานการณ์ที่อาจกระทบต่อเสถียรภาพสถาบันการเงินของไทย ประเด็นสำคัญอยู่ที่รัฐบาลจะรับฟังข้อห่วงกังวลของธนาคารแห่งประเทศไทยมากน้อยเพียงใด

จากเครื่องมือเศรษฐกิจที่ชี้วัดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประเมินได้ว่าอาจมีการกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกในระดับที่ไม่มาก จากการประเมินของ สศข. คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จะขยายตัวได้ร้อยละ ๕.๕ - ๖.๐ ลดลงจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวได้ที่ระดับร้อยละ ๕.๕ - ๖.๕ ทั้งนี้ภาคเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับการขับเคลื่อนจาก

๑) ภาคการบริโภคในประเทศ ซึ่งได้รับปัจจัยจากรายได้ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น และการกระตุ้นเศรษฐกิจในโครงการต่างๆ ของรัฐบาล ซึ่งคาดการณ์ว่าการบริโภคภาคเอกชนไทยจะขยายตัวได้ร้อยละ ๔.๕ ปรับลดลงจากประมาณการเดิมที่ร้อยละ ๔.๘

๒) การขับเคลื่อนการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะการนำเข้าเครื่องจักรทดแทนที่ถูกน้ำท่วม คาดว่า จะขยายตัวร้อยละ ๑๒.๒ การลงทุนภาครัฐขยายตัวร้อยละ ๘.๑ และดุลการค้ายังคงเกินดุลที่ ๑๒.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ

๓) การรักษาระดับเงินเพื่อให้อยู่ในระดับที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ดี ในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาเงินเพื่อทั่วไปอยู่ที่ระดับร้อยละ ๒.๙ - ๓.๔ สูงกว่าที่ประมาณการณีก่อนหน้านี้

๔) การขับเคลื่อนโครงการจำนำข้าวและราคาสินค้าเกษตรไม่ให้เกิดค่าในช่วงครึ่งปีแรก ราคาสินค้าเกษตรหดตัวกว่าร้อยละ ๑๓.๒ โดยเฉพาะราคายางพาราที่จะผันผวนไปตามราคาน้ำมันที่ลดต่ำลง และความเสี่ยงจากมาตรการจำนำข้าว ภายใต้การกดดันด้านราคาจากตลาดโลก ส่งผลให้รายได้เกษตรกรในช่วงที่ผ่านมา หดตัวประมาณร้อยละ ๑๓.๕

๕) การแก้ไขปัญหาหนี้สินประชาชน การเพิ่มอำนาจซื้อจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจและลดหนี้ประชาชน ซึ่งหนี้ครัวเรือนมีแนวโน้มสูงขึ้น ขณะที่รายได้แรงงานสูงขึ้น แต่หนี้สินภาคครัวเรือนก็สูงขึ้นเช่นกัน โดยตัวเลขเดือนมิถุนายนมีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ ๑๗.๒ ขณะที่สินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวได้ร้อยละ ๑๔.๕

ทั้งนี้เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีหลังคงต้องอาศัยแรงกระตุ้นจากการใช้จ่ายของภาคเอกชน และจากการใช้งบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้เศรษฐกิจไทยไตรมาส ๒ มาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๒ จากที่เติบโตในไตรมาส ๑/๒๕๕๕ ที่ร้อยละ ๐.๔ ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจในครึ่งปีแรกอยู่ที่ร้อยละ ๒.๒ (สศช. ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงของเศรษฐกิจยังอยู่บนความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก และการฟื้นตัวของประเทศคู่ค้าหลัก และบนความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันโลก ซึ่งปัจจุบันเริ่มมีการปรับตัวในทางบวก โดยช่วงครึ่งเดือนแรกของเดือนสิงหาคม ระดับราคาน้ำมัน (West Texas Intermediate: WTI) ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ ๑๐.๓ ซึ่งโอกาสที่ราคาน้ำมันโลกอาจจะกลับมาสูงขึ้นก็มีความเป็นไปได้หากมีปัจจัยเข้ามาเอื้อ นอกจากนี้ ความเสี่ยงจากปัญหาการเมืองในประเทศไทย ซึ่งยังเป็นปัจจัยความเสี่ยงของเศรษฐกิจไทย รวมทั้งรัฐบาลคงไม่ออกมาตราการอะไรที่ซึ่งจะเป็นการเพิ่มต้นทุนและภาระทางการเมืองให้กับภาคเอกชนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑) ปัญหาเฉพาะหน้าดูแลสภาพคล่องและการประกันส่งออก ของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดยให้ธนาคารของรัฐเข้ามาปล่อยสินเชื่อแบบผ่อนปรน รวมทั้งสนับสนุนการประกันส่งออก (Export Insurances)

๒) ดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ผันผวน และสนับสนุนให้ใช้เงินสกุลต่างประเทศในการชำระค่าระวางเรือ (Freight Charge) และร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ร้อยละ ๓.๐ หรือต่ำกว่านี้ไปจนถึงสิ้นปี

๓) ปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเข้า-ส่งออก ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบด้านการนำเข้า-ส่งออก แก้ไขปรับปรุงกฎเกณฑ์ข้อบังคับในการลดขั้นตอน เพื่อให้การนำเข้า-ส่งออก มีความสะดวก โดยเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาตต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว

๔) ขอให้กรมสรรพากรพิจารณาในการคืนภาษี มูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีนำเข้าเพื่อการส่งออก ให้รวดเร็ว โดยเฉพาะการขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งมีกระบวนการในการขอคืนที่ล่าช้ามาก

๕) ส่งเสริมการส่งออกกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้มีระบบสินเชื่อให้กับคู่ค้า เพื่อให้เพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออก รวมทั้งสนับสนุนและแก้ไขอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้สินค้าเข้า-ออก ขยายแดนได้สะดวก เช่น การเปิดด่านล่วงหน้า และหรือการเปิดด่านในวันหยุดราชการ รวมถึงการเปิดด่านขยายแดน ที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นช่องทางส่งออกสินค้าไทยให้เพิ่มมากขึ้น

๖) การส่งเสริมการส่งออกทดแทนตลาดหลัก ให้รัฐบาลมีการทำเป็นแบบบูรณาการและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนให้มีการจัดโครงการส่งเสริมสินค้าไทย เช่น งานแสดงสินค้าต่างๆ โดยให้ SMEs และกลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมายที่ด้อยโอกาส ให้สามารถเข้าร่วมโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

๗) ส่งเสริมให้มีการจัดหาวัตถุดิบซึ่งขาดแคลนเพื่อผลิตและส่งออก (Global Sourcing) ในปริมาณที่เพียงพอและมีแหล่งให้เลือกในการแข่งขันด้านราคา โดยให้มีหน่วยงานดูแลโดยเฉพาะ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มอุตสาหกรรมซึ่งขาดแคลนวัตถุดิบ เช่น กลุ่มอัญมณี กลุ่มส่งออกปลาหูฉลามบรรจุกระป๋อง กลุ่มหนัง และกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะผู้ส่งออก SMEs

๘) ให้มีการเจรจาขอสิทธิ GSP กลับคืนมา สินค้าไทยหลายรายการถูกประเทศคู่ค้าซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกาและอียู ตัดสิทธิประโยชน์ทางภาษีนำเข้า รัฐบาลควรเร่งเจรจาเพื่อขอคืน GSP หรือชะลอการตัดสิทธิประโยชน์ ซึ่งส่งผลให้สินค้าไทยมีราคานำเข้าสูงกว่าประเทศคู่แข่ง

๙) ให้รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาแรงงานขาดแคลน ปัญหาการขาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งต้องใช้แรงงานเข้มข้น เป็นปัญหากระทบต่อความสามารถในการส่งออก รัฐบาลควรมีมาตรการเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นระบบว่าจะมีวิธีการบริหารจัดการอย่างไร เพื่อให้เป็นแรงงานซึ่งถูกกฎหมาย รวมทั้งโรงงานซึ่งได้รับ BOI ก็ควรพิจารณาอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่พิจารณาเป็นรายปี เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านการลงทุนในประเทศไทย

๑๐) การส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน ภายใต้ค่าจ้างซึ่งสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ๒-๓ เท่า และปัญหาการขาดแคลนแรงงานอย่างรุนแรง ควรมีการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศเป้าหมาย โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่ง SMEs มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุน รัฐบาลจะต้องจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ มีแผนงาน หน่วยงานเจ้าภาพ และงบประมาณ มาตรการของรัฐบาลต้องชัดเจน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการนำกำไรกลับเข้าประเทศ ซึ่งต้องเสียภาษีซ้ำซ้อน และต้องมีความเป็นบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะธนาคารของรัฐ จะต้องเข้ามาสนับสนุนกลุ่ม SMEs ซึ่งเป็นกลุ่มด้อยโอกาสที่สุดในการลงทุนในต่างประเทศ

๑๑) รัฐบาลควรมีการกำหนดเป้าหมายการส่งออกให้สอดคล้องกับความเป็นจริง โดยเป้าหมายการส่งออกสามารถปรับเปลี่ยนได้ หากมีปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยภายในเข้ามากระทบ โดยให้ข้อมูลของตลาด แนวโน้มเศรษฐกิจของคู่ค้า และสถานการณ์ส่งออกรายอุตสาหกรรม และรายประเทศอย่างตรงตามข้อเท็จจริง ซึ่งจะช่วยให้ภาคส่งออกสอดคล้องกับตลาด เพื่อที่จะได้ข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบในการนำเข้า หรือสต็อกสินค้า รวมทั้งด้านการตัดสินใจรับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ

.....